

Oszczędne i bezpieczne zarządzanie

Inwestycje w szpitalne IT

fot. iStockphoto

Inwestycje w szpitalne systemy informatyczne to nie tylko wymóg wynikający z obowiązujących przepisów. Ich wdrażanie przynosi placówkom wiele korzyści. Należą do nich oszczędności, uproszczenie procedur i bezpieczeństwo zarówno pacjentów, jak i personelu.

Centralny projekt z zakresu informatyki w ochronie zdrowia to Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych. Inwestycja ta, realizowana przez Ministerstwo Zdrowia, obejmuje stworzenie ogólnopolskiej platformy umożliwiającej przesyłanie danych medycznych. Szpitale, aby w niej zaistnieć, muszą się wyposa-

żyć w odpowiednie systemy, umożliwiające gromadzenie danych w formie elektronicznej. Według obowiązujących przepisów od 1 lipca 2014 r. wszystkie szpitale będą zobligowane do prowadzenia dokumentacji w tej formie.

System ekonomiczny

Szpitale inwestują w informatyzację nie tylko dlatego, że wymaga-

ją tego od nich przepisy. Dla placówek ambulatoryjnych systemy te mogą być pomocne dzięki temu, że umożliwiają pacjentom rejestrację do lekarza przez stronę internetową, a także odwoływanie wizyt. Nieodwołane wizyty stanowią bowiem duży problem w wielu przychodniach. Na przykład w Poliklinice evi-Med w Gdyni w ustalonym terminie nie pojawia się nawet 50 proc. zarejestrowanych, chociaż wprowadzono system umożliwiający wyciąganie konsekwencji wobec takich osób (w sytuacji trzykrotnego niestawienia się na umówioną wizytę, bez wcześniejszego powiadomienia rejestracji, przy kolejnej placówka zastrzega sobie prawo do pobrania opłaty w wysokości 50 proc. wartości niezrealizowanej poprzedniej wizyty). Między innymi z tego powodu evi-Med wdraża system rejestracji *on-line*, który umożliwi zarówno rejestrację, jak i odwoływanie wizyt.

W szpitalach system informatyczny pozwala zmniejszyć koszty związane z zarządzaniem, umożliwia bowiem szybkie i trafne podejmowanie decyzji na podstawie wiarygodnych danych, poza tym uzyskuje się oszczędności w gospodarowaniu lekami oraz zasobami w zakresie diagnostyki laboratoryjnej. System ułatwia rozliczanie kosztów procedur medycznych. Szpital z informatyzowany to także szpital bezpieczny dla pacjenta.

Oszczędności w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych miesięcznie uzyskane w efekcie przeprowadzonej informatyzacji zanotował Regionalny Szpital Specjalistyczny im. Biegańskiego w Grudziądzu. Wynikają one z wyeliminowania zleceń realizowanych poza ewidencją szpitala, a także z faktu, że w wypadku spraw odszkodowawczych placówka dysponuje wiarygodną dokumentacją elektroniczną, dzięki czemu może przedstawić niepodważalne dowody na obronę swoich racji. – *Mieliśmy już takie sprawy i dzięki tej dokumentacji uniknęliśmy konieczności płacenia odszkodowania* – mówi Marek Nowak, dyrektor szpitala w Grudziądzu.

System wprowadzony w tej placówce umożliwił przejście na elektroniczną dokumentację medyczną. Szpital wyposażył lekarzy w tablety, które pozwalają na dokonanie zmian w ordynacji leczenia przy łóżku chorego. System jest też wygodniejszy dla pacjentów, którzy zaopatrzeni są w opaski z kodem kreskowym, dzięki czemu nie muszą przy każdym badaniu podawać swoich danych.

– Dzięki informatyzacji wzrosła liczba projektów naukowych realizowanych przez lekarzy naszej placówki – wylicza dyrektor Nowak. – Wynika to z łatwiejszego dostępu do danych. Wyszukiwanie poszczególnych informacji nie wymaga czasochłonnego przeglądania archiwum. Poza tym lekarze nie muszą śledzić, jak wygląda refundacja leków. Aktualizowany systematycznie program zawiera bieżące informacje na ten temat.

Szpital zainformatyzował działalność zarówno części medycznej, jak i administracyjnej. Wdrożenie systemu w tej placówce trwało cztery lata i kosztowało 12 mln zł. Ostatni etap informatyzacji placówki to program e-apteka. Szpital przygotowuje się do jego wprowadzenia. Koszt przedsięwzięcia wyniesie 8 mln zł. – *Przygotowujemy się do ogłoszenia przetargu na dostarczenie sprzętu i programu. Wdrożenie planujemy na czerwiec, lipiec 2013 r.* – mówi dyrektor Nowak. Program e-apteka prowadzi centralny rozdział leków dla pacjentów. Jego zaletą jest też to, że będzie sygnalizował lekarzowi interakcje między lekami, które będzie on chciał zaordynować pacjentowi.

Inwestycja długofalowa

Wojewódzki Szpital Zespolony w Lesznie rozpoczął działania związane z informatyzacją placówki już w latach 90. Wprowadzane wówczas systemy zostały później zastąpione bardziej odpowiadającymi wymogom Narodowego Funduszu Zdrowia. System Simple, obsługujący część administracyjną (finansowo-księgową), wdrażany był w tej placówce w roku 2000, a następnie aktualizowany w kolejnych latach.

System obsługujący „część białą” – w roku 2001. W roku 2009 szpital wprowadzał też Impax, przeznaczony dla diagnostyki RTG.

Od 2009 r. szpital stosuje systemy Eskulap Politechniki Poznańskiej

„ W szpitalach system informatyczny pozwala zmniejszyć koszty związane z zarządzaniem, umożliwia bowiem szybkie i trafne podejmowanie decyzji na podstawie wiarygodnych danych, poza tym uzyskuje się oszczędności w gospodarowaniu lekami ”

oraz IT Cube firmy Konsultant Komputer, który wdrażany był w latach 2009–2010.

– *W części szpitalnej bazujemy na systemie Eskulap, który uzupełniamy o kolejne aplikacje* – mówi Piotr Jeske, zastępca dyrektora ds. ekonomiczno-

-administracyjnych szpitala w Lesznie. – *Umożliwia on prowadzenie dokumentacji w formie elektronicznej. Stosuje ją już 6 z 16 oddziałów naszego szpitala, kolejne przygotowują się do jej wdrożenia. Technicznie jesteśmy przygotowani, aby wprowadzić ją we wszystkich naszych jednostkach. Chcemy zakończyć to przedsięwzięcie w roku 2013, aby już w roku 2014 mieć całą dokumentację w formie elektronicznej. Rozszerzamy także program IT Cube związany z elektronicznym obiegiem dokumentów oraz chcemy w szerszym zakresie wykorzystać intranet do zarządzania kontaktem z personelem.*

Eskulap ma m.in. moduł rozdzielający leki według oddziałów, szpital w najbliższym czasie planuje także wprowadzenie rozdziału leków na poszczególnych pacjentów.

Finansowanie informatyzacji

Informatyzacja placówek ochrony zdrowia, w tym wdrożenie elektronicznej dokumentacji medycznej, to jedna z trudniejszych i wymagających sporych nakładów inwestycji w ochronie zdrowia. Centralny projekt jest finansowany z budżetu państwa, ale finansowanie przedsięwzięć informatycznych w ZOZ-ach musi być prowadzone przez poszczególne placówki, które radzą sobie z tym w różny sposób. Wykorzystują one do tego celu pieniądze unijne, dotacje od samorządów czy wreszcie fundusze własne. W szpitalu w Grudziądzu pieniądze na informatyzację pochodziły zarówno z budżetu szpitala, jak i z finansowania unijnego oraz z budżetu samorządu miasta, który jest podmiotem prowadzącym placówki. Przy zakupie komputerów szpital skorzystał z finansowania zaoferowanego przez firmę MedFinance, która współpracowała z Konsultant Komputer. Koszt tego zakupu wyniósł 1 997 567 zł.

Informatyzacja szpitala w Lesznie była finansowana głównie z pieniędzy własnych placówki. Fundusze unijne pozyskano jedynie na ucyfrowienie RTG. W wypadku dużej jednorazowej inwestycji, przeprowa-

dzonej w roku 2011, która obejmowała zarówno zakup sprzętu komputerowego, jak i oprogramowania, wraz z wdrożeniem i opieką serwisową, szpital również skorzystał z pomocy firmy finansowej MedFinance. Przetarg wygrało wówczas konsorcjum firm Konsultant IT sp. z o.o. z Poznania (powiązana ze spółką Konsultant Komputer) oraz MedFinance jako firma finansująca.

– *Rozwiązanie to zaproponował dostawca sprzętu i systemu – Komputer Konsulting – wyjaśnia dyr. Jeske. – Było ono dla nas korzystne, ponieważ płatność rozłożono na 3 lata.*

Również Szpital Specjalistyczny w Pile ogłosił w 2011 r. przetarg na rozszerzenie systemu informatycznego Eskulap wraz z wdrożeniem i opieką. Tutaj też ofertę złożyło konsorcjum firm Konsultant IT oraz MedFinance. Wartość inwestycji wyniosła 909 997,05 zł.

Z usług firmy Konsultant IT przy współpracy z MedFinance korzystał także Zespół Opieki Zdrowotnej w Oławie. W tym wypadku koszt inwestycji wyniósł 653 263,95 zł. – *Mieliśmy już program Eskulap, który do pewnego stopnia rozwinęliśmy, i ta inwestycja dotyczyła uzupełnienia bazy o nowe licencje – mówi Andrzej Drosnejko, dyrektor placówki.*

Z rozwiązania polegającego na połączeniu dostawy usługi oraz finansowania w jednym przetargu ZOZ w Oławie skorzystał po raz pierwszy. Dyrektor Drosnejko ocenia je jako przydatne, zwłaszcza gdy szpital nie dysponuje funduszami na sfinansowanie inwestycji. Upraszcza ono procedurę, ponieważ szpital nie musi ogłaszać dwóch przetargów – na finansowanie inwestycji oraz na jej realizację.

MEDit to najnowszy produkt firmy MedFinance, obejmujący dostawę rozwiązań informatycznych, sprzętu komputerowego i wdrożenie systemu wraz z finansowaniem inwestycji. – *Wspieramy szpitale w realizacji wszelkich inwestycji, zarówno budowlanych, jak i sprzętowych, czy zakupu leków. W ramach projektu MEDit możemy sfinansować zakup oprogramo-*

wania, okablowania, maszyn: serwerów, UPS-ów, komputerów, oraz wdrożenia – mówi Piotr Skup z firmy MedFinance. – Współpracujemy w tym zakresie z różnymi podmiotami zarówno publicznymi, jak i prywatnymi, a także stacjami pogotowia i przychodniami. Teraz przygotowujemy się do współ-

„ Inwestycje związane z informatyzacją będą realizowane w najbliższym roku w coraz większym zakresie. Według opracowania firmy MedFinance, wartość rynku inwestycji dotyczących informatyzacji w ochronie zdrowia wyniosła w 2011 r. 344,61 mln zł ”

pracy z firmami oferującymi rozwiązania dla szpitali. Być może oprzemy naszą współpracę na jednym lub kilku partnerach, by przygotować atrakcyjną dla rynku ofertę finansowania informatyzacji. Na razie korzystamy zarów-

no z pożyczek, jak i leasingu czy płatności ratalnych.

Zapotrzebowanie na inwestycje

Na inwestycje w informatyzację decyduje się coraz więcej placówek. System wprowadził już Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Lublinie czy Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka – Szpital Specjalistyczny w Kielcach. Kompleksową informatyzację przeprowadza właśnie Szpital św. Trójcy w Płocku. Jej wartość wyniesie ponad 4 mln zł, z czego 3 mln zł pochodzą z funduszy unijnych. Po zakończeniu przedsięwzięcia dokumenty będą przesyłane w formie elektronicznej, a lekarze zyskają szybki dostęp do wyników badań i historii choroby każdego pacjenta. Informatyzacja tej placówki obejmuje też zakup nowego sprzętu, w tym komputerów i serwerów oraz oprogramowania. Powstanie zintegrowany system wspomagający zarządzanie szpitalem. Do informatyzacji szykują się kolejne placówki. Inwestycje takie planują między innymi Szpital Kliniczny im. Orłowskiego w Warszawie oraz Powiatowe Centrum Medyczne w Grójcu.

Inwestycje związane z informatyzacją będą realizowane w najbliższym roku w coraz większym zakresie. Według opracowania firmy MedFinance, wartość rynku inwestycji dotyczących informatyzacji w ochronie zdrowia wyniosła w 2011 r. 344,61 mln zł. Z tej kwoty inwestycje o wartości 12,79 mln zł były realizowane z finansowaniem dłużnym. W roku 2012 wartość inwestycji zmniejszyła się o 4 proc. i wyniosła 332 mln zł. Inwestycje realizowane z finansowaniem dłużnym miały wartość 0,42 mln zł. Prognoza dotycząca roku 2013 mówi o 18-procentowym wzroście w dziedzinie szpitalnych IT o wartości 390,79 mln zł. W działalności MedFinance finansowanie inwestycji informatycznych stanowi 14 proc. usług. Od roku 2011 firma sfinansowała już inwestycje na kwotę 179 623 099 zł.

Magdalena Okoniewska